

Inhoud

De auteurs	1
Voorwoord	3
Inleiding	5
Sociaaleconomische gevolgen van allergie	7
1 Wat is allergie?	11
<i>Jan de Monchy</i>	
1.1 Het begrip allergie	11
1.2 Het vóórkomen van allergieën	12
1.3 Overgevoelighedsreacties	17
1.3.1 Aspecifieke hyperreactiviteit	17
1.3.2 Intolerantie	17
1.3.3 Aversie	17
1.4 Typen allergische reacties	18
1.4.1 Type-I-overgevoeligheid	19
1.4.2 Type-II-overgevoeligheid	19
1.4.3 Type-III-overgevoeligheid	19
1.4.4 Type-IV-overgevoeligheid	20
1.5 Herkomst van de allergenen	20
1.5.1 Inhalatieallergenen	20
1.5.2 Voedselallergenen	21
1.5.3 Allergische reacties op beten of steken van insecten	22
1.5.4 Contactallergenen	22
1.5.5 Beroepsallergieën	23
1.5.6 Geneesmiddelallergieën	23
1.6 Klinische verschijnselen	23
2 Allergische aandoeningen	25
<i>Roy Gerth van Wijk</i>	
2.1 Rinitis	25
2.2 Conjunctivitis	26
2.3 Astma	26
2.4 Eczeem	27
2.5 Urticaria en angioedeem	27
2.6 Anafylaxie	28

3	Veroorzakers van allergie	29
	<i>Jan Derksen (§ 3.1.1), Otto Smithuis (§ 3.1.1), Sicco van der Heide (§ 3.1.2), Ingrid Terreehorst (§ 3.1.3 en 3.6), Henk Kauffman (§ 3.1.4), Edward Knol (§ 3.2), André Knulst (§ 3.2), Hanneke Oude Elberink (§ 3.3), Cees van Ginkel (§ 3.4), Flora de Waard-van der Spek (§ 3.5) en Ad Jansen (§ 3.7)</i>	
3.1	Inhalatieallergenen	29
3.1.1	Pollen	30
3.1.2	Huisstof en mijten	37
3.1.3	Dieren	41
3.1.4	Schimmels	46
3.2	Voedselallergenen	52
3.2.1	Wat is een voedselallergie?	52
3.2.2	Welke stoffen in het voedsel zijn het probleem?	52
3.2.3	Kruisallergenen	55
3.2.4	Verschijselen en vaststellen van een voedselallergie	56
3.2.5	Diagnostiek: hoe toon je een voedselallergie aan?	57
3.2.6	Voorkómen en behandeling van een voedselallergie	57
3.3	Insecten: gif, beten en steken	58
3.3.1	De veroorzakers: vóórkomen en levenswijze	58
3.3.2	Gevolgen van een allergische reactie door insectengif	63
3.3.3	De behandeling van een allergische reactie door insectengif	64
3.3.4	Zijn allergische reacties te voorkomen?	64
3.4	Contactallergenen	64
3.4.1	Industriële producten	65
3.4.2	Planten	66
3.4.3	Aantonen en behandeling van een contactallergie	68
3.5	Contacteczeem thuis	69
3.6	Geneesmiddelen	74
3.7	Beroepsallergenen	78
4	Wat gebeurt er bij een allergie?	81
	<i>Roy Gerth van Wijk (§ 4.1), Huub Savelkoul (§ 4.2, 4.3 en 4.4), Gerco den Hartog (§ 4.3) en Frans Timmermans (§ 4.5)</i>	
4.1	Medische terminologie	81
4.1.1	Atopie	81
4.1.2	De nieuwe terminologie	82
4.1.3	Termen die niet meer worden gebruikt	84
4.2	De allergische ontsteking	84
4.2.1	De ontsteking	84
4.2.2	Gezondheid en afweer	86
4.2.3	De allergische ontsteking	86
4.2.4	Behandeling van ontstekingen	87
4.3	Aanleg en allergie: de allergische mars	88
4.3.1	Hoe ontstaan allergische klachten?	88
4.3.2	Erfelijkheid	90
4.3.3	De allergische mars	91
4.4	Gedrag en afweer	91
4.4.1	Overgevoeligheid tijdens de ontwikkeling	91
4.4.2	Gedragsstoornissen en voeding	92
4.4.3	Immuniteit en gedrag	93
4.4.4	Voedselallergie en gedragstoornissen	94
4.5	Anafylaxie	96
4.5.1	Wat is anafylaxie?	96
4.5.2	De meest voorkomende oorzaken voor anafylaxie	98
4.5.3	Diagnose, beheersing en management	100
4.5.4	De gevolgen van een kans op anafylaxie	102
5	Diagnostiek en behandeling	105
	<i>Jan de Monchy (§ 5.1), Roy Gerth van Wijk (§ 5.2), Ad Jansen (§ 5.3), Otto Smithuis (§ 5.4) en Jan Derksen (§ 5.4)</i>	
5.1	Medische diagnostiek	105
5.1.1	Anamnese: de medische geschiedenis	105

5.1.2	Lichamelijk onderzoek	106
5.1.3	Allergologisch onderzoek	106
5.1.4	Functietesten	108
5.1.5	Aanvullend onderzoek	108
5.2	Behandeling	109
5.2.1	Allergeenvermijding	109
5.2.2	Woningsanering	109
5.2.3	Behandeling met geneesmiddelen	112
5.3	Immuuntherapie	114
5.4	Complementaire en alternatieve therapieën	116
6	Allergie bij kinderen	119
	<i>Yolanda Meijer (§ 6.1), Suzanne Pasmans (§ 6.1), Maarten Hoekstra (§ 6.1) en Marianne Brouwer (§ 6.2)</i>	
6.1	Allergie bij het jonge kind	119
6.1.1	Voedselallergie bij kinderen	119
6.1.2	Eczeem bij kinderen	121
6.1.3	Astma bij kinderen	122
6.1.4	Hooikoorts bij kinderen	123
6.2	Twee kinderen met een allergie	124
7	Zelfmanagement: lifestyle en omgaan met allergieën	127
	<i>Bart Thoonen</i>	
7.1	Het belang van goede informatie en vaardigheden	129
7.2	Je eigen allergie onder controle	130
7.3	Lastige situaties	132
7.4	Ten slotte	132
8	Hulp en belangrijke adressen	133
	Stichtingen en patiëntenverenigingen	134
	Woordenlijst	137
	Illustratieverantwoording	145
	Dankwoord	147
	Literatuur	149
	Register	157